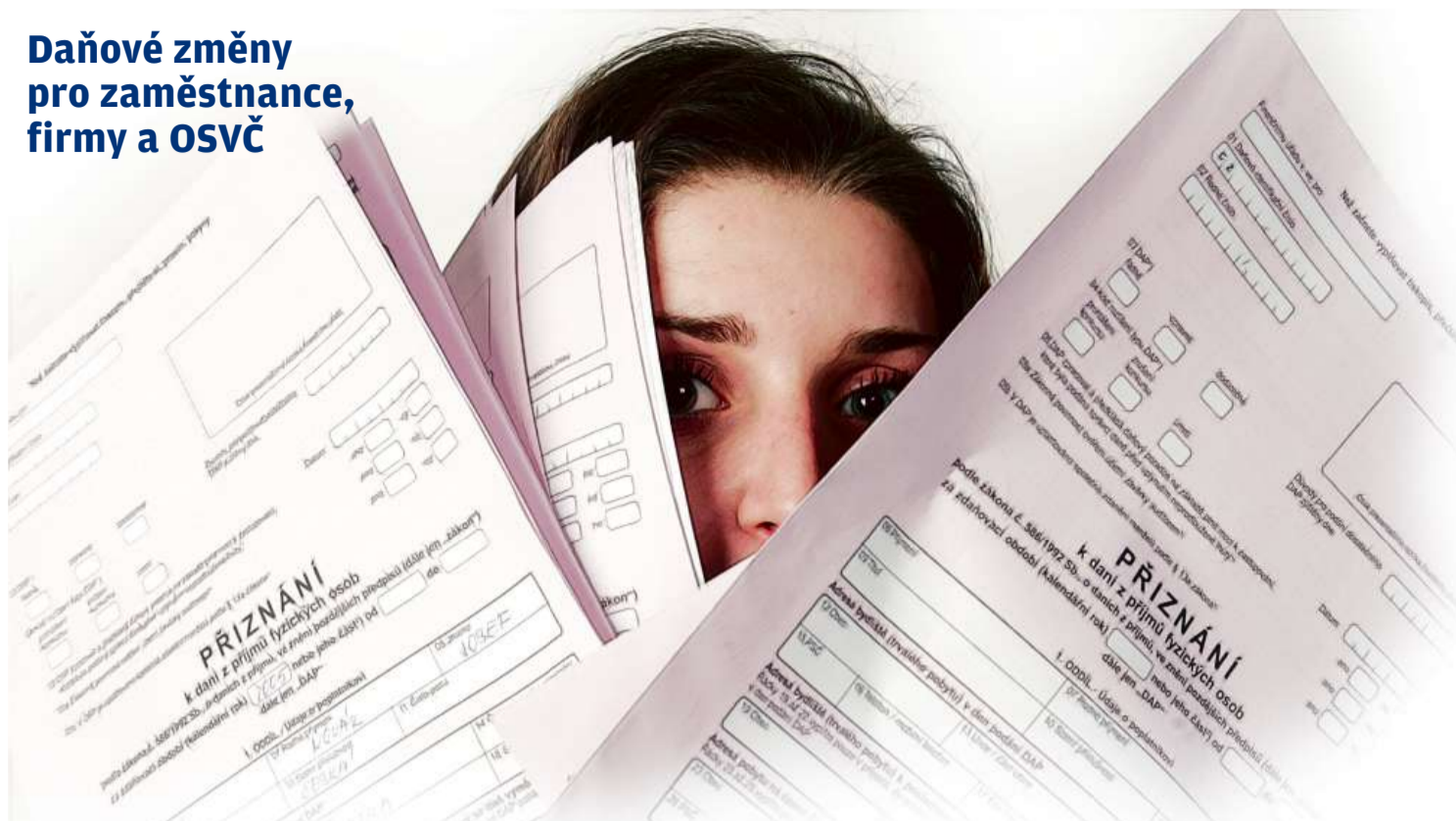

Daňové změny pro zaměstnance, firmy a OSVČ

Nemocenské pojištění

Zaměstnanci budou nově platit **0,6 %** ze svých příjmů. U příjmu **40 tisíc** odvedou státu měsíčně **240 Kč**.

Progrese u vyšších příjmů

Nyní se zvýšenou sazbou **23 %** daní částka nad čtyřnásobkem průměrné mzdy, tedy to, co je **nad 161 tisíc Kč** měsíčně. Nově se bude touto sazbou danit částka nad **trojnásobkem průměrné mzdy**, což je nyní **121 tisíc**. Základní sazba daně z příjmu fyzických osob zůstává **na 15 %**.

OSVČ

Zvýší se minimální vyměřovací základ na sociální pojištění ze současných **25 na 40 %** průměrné mzdy. Zároveň se navrhuje, aby OSVČ platily pojistné **nejméně z 55 %** místo současných **50 %** základu daně. OSVČ se tak zvýší minimální sociální odvody z **2944 Kč** na zhruba **4700 Kč**.

Firemní daně

Daň z příjmů právnických osob se zvýší z **19 na 21 %**.

Daň z nemovitosti

Současná sazba se zvýší až na dvojnásobek. Zavede se také valorizace daňové povinnosti podle inflace.

Daňové výjimky

Mění se sleva na manželku. Nově se omezí na manžela/manželku pečující o dítě **do tří let věku**. Ruší se odpočet **školkového**.

Dálniční známky

Cena ročního kuponu se zvýší z **1500 na 2300 Kč** za rok. Cena bude nově odrážet **výši inflace**.

Daň z tabáku a hazardu

U cigaret, tabáku či doutníků se příští rok zvýší **o 10 %, o 5 %** v letech 2025 až 2027. U zahřívávaného tabáku pak **o 15 %** v každém roce z výše zmíněného období. Zavede se nová daň z **nikotinových sáčků a náplní do e-cigaret**.

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, ČTK, iDoklad

Jak se budou měnit sazby DPH

Co se přesouvá z 10 do 12 %

- Léky
- Vodné
- Stočné
- Centrální teplo
- Dětská výživa
- Mouka pro celiaky
- Časopisy
- Ubytovací a stravovací služby
- Veřejná doprava
- Vstupenky na kulturní akce

Z 10 do 21 %

- Noviny
- Kadeřnické a holičské služby
- Točené pivo
- Opravy obuvi, kožených výrobků a kol

Z 15 do 12 %

- Dětské autosedačky
- Stavební práce pro bydlení
- Pohřební služby
- Zdravotní pomůcky
- Potravin

Z 15 do 21 %

- Služby autorů a umělců
- Úklidové práce
- Palivové dřevo
- Sběr, přeprava a skládkování komunálního odpadu
- Nápoje

Z 21 do 12 %

- Příležitostná hromadná autobusová doprava

Z 10 do 0 %

- Knihy

FOTO: SHUTTERSTOCK / KOLÁŽ ŠIMON / LN

Balíček zaplatí obyčejní Češi. Chtěli to tak

LUKÁŠ KOVANDA

PRAHA Vládní daňový balíček ještě ve spojení s představenými parametrickými změnami důchodového systému – protože o jeho reformu se věru nejedná – zaplatí hlavně „obyčejný člověk“. Nic moc jiného ale vlastně čekat nešlo. Vždyť vláda sama má ke svým výdajům k dispozici peníze z daní a odvodů občanů a firem. A dluh. Dluh, to jsou ale jen budoucí daně a odvody.

Balíček tak prostě zaplatí všichni obyvatelé Česka. Někdo více, někdo méně. Zaplatí jej budoucí penzisté, jimž se budou pomaleji valorizovat důchody a budou také později odcházet do penze. Zaplatí jej živnostníci, kteří budou čelit vyšším odvodům. Zaplatí jej ale třeba nájemníci. Na ně majitelé nemovitostí zhusta přenesou břímě až dvojnásobně navýšené daně právě z nemovitosti. Firmy a podniky sice budou čelit rovněž vyšší dani, té z příjmu právnických osob. Leč tu zhusta přenesou na osoby fyzické, tedy na všechny své zákazníky. Může tak zdražit vše od kartáčku na zuby po automobil. Anebo to budou firmy řešit třeba propouštěním části pracovníků. Nebo úplně všech – a odchodem do zahraničí, za nižšími daněmi.

Také ti, kteří k životu potřebují vodu a léky, tedy všichni, balíček zaplatí. Vláda totiž hodlá zrušit

nejnižší, desetiprocentní sazbu DPH, v níž se daně položky nacházejí. Voda či léky budou zatíženy vyšší sazbou DPH, nikoli desetiprocentní, ale dvanáctiprocentní. To vyvolá tlak na růst jejich spotřebitelské ceny. Nicméně navržené úpravy DPH nevedou celkově k navýšení daňové zátěže. Rozpočtově neutrální by totiž byla nižší sazba DPH čítající 12,8 procenta. V rámci úprav DPH by se měla snížit DPH potravin, a to ze stávající 15 procent na 12. Je to sociálně prospěšné, ovšem jen za té podmínky, že prodejci, například obchodní řetězce, promítnou snížení DPH do koncových cen. Zkušenost třeba z Německa z roku 2020 ukazuje, že tak činí jen poměrně neochotně.

Ale vlastně to vše tak obyvatelé Česka většinou chtěli. Vždyť si zvolili strany, které slibovaly, že dají veřejné finance do pořádku. Bylo bláhové si myslet, že to vesměs „zaplatí někdo jiný, jen ne já“. Vláda tuto bláhou až donedávna živila. Na konsolidačním balíčku je totiž nejvíce fascinující samozřejmost, lehkost a rychlost, s jakou kabinet bez hlubšího vysvětlení a v klídku přešel z ještě nedávného „nebudeme zvyšovat žádné daně, tečka“ ve zvýšení, i poměrně zásadní, hned několika druhů daní. Vládní PR odvádí skvělou práci. Bez ironie.

Autor je hlavním ekonomem Trinity Bank

Dokončení ze strany 1

Předseda vlády Petr Fiala (ODS) připustil, že navržené škrt, které by po schválení vládou, projednání v parlamentu a podpisu prezidentem měly začít platit od ledna příštího roku, ne každý přijme s pochopením. A vlna kritiky se spustila okamžitě nejen ze strany odborů a opozice, ale i zástupců dotčeného byznysu a podnikatelů.

„Oznámí českým zemědělcům škrt v dotačních podporách ve výši 10,2 miliardy korun v následujících dvou letech, s nimiž již počítali, a navíc bez uvedení dalších detailů, považujeme za populistický a nesystémový krok, který přispěje k dalšímu ohrožení produkce kvalitních domácích potravin za dostupné ceny pro obyvatele,“ vyjádřil se prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

„Konsolidační balíček vznikl bez diskuse s byznysem. Odnesou jej firmy a jejich konkurenceschopnost. Návrh obsahuje opatření, proti kterým se musíme vymezit, jako například zvýšení daně z příjmu právnických osob o dva procentní body, zrušení peněžních zaměstnaneckých benefitů či nedostatečně razantní opatření na straně efektivit státu,“ přidal se Jaroslav Hanák, prezident Svazu průmyslu a dopravy.

Stát ušetří 20 miliard

Ministři opakují, že v úsporných opatřeních musí jít stát příkladem. Balíček předpokládá už v roce 2024 vlivem snížení platů ve veřejném sektoru úsporu ve výši 9,7 miliardy korun. Vedle toho provoz státu, například díky škrtaným agendám, ušetří 11,2 miliardy korun za roky 2024 a 2025.

Platy státních zaměstnanců představují stále rostoucí pravidelný výdaj státního rozpočtu, pro rok 2024 vydá stát na tento účel zhruba 250 miliard korun. „Opatření se týká státních zaměstnanců a bezpečnostních sborů vy-

Škrty trefí lidi i firmy

Prezentace. Petr Fiala s Markétou Pekarovou Adamovou. FOTO MAFRA - P. TOPIČ

jma pedagogických pracovníků,“ uvedlo ministerstvo financí. Kromě toho dostane každé ministerstvo za úkol ušetřit pět procent ze svých provozních výdajů.

O dotace přijde nejvíc průmysl

Největší položkou z plánované úspory 147 miliard korun v následujících dvou letech je ale zrušení řady národních dotací. Ministři zatím neuváděli jejich konkrétní výčet, ale největší část z plánované úspory 54,4 miliardy korun tvoří dotace, zrušené v oblasti průmyslu a obchodu (za 20 miliard korun) a zemědělství (10,2 miliardy korun). Mezi podnikateli už ale vyvolalo zlou krev i plánované opatření na zvýšení sazby daně z příjmu právnických osob z 19 na 21 procent. To by mělo přilepšit státu o 22 miliard korun.

Vyšší odvody OSVČ

Předmětem kritiky se stal i úmysl zvýšit živnostníkům (OSVČ) povinné odvody. Vládní koalice konkrétně navrhuje zvýšit v letech 2024 až 2026 minimální vyměřovací základ pojistného na sociální pojištění OSVČ z 25 procent na 40 procent průměrné mzdy. Zároveň vláda navrhuje, aby živnostníci platili pojistné

vek nemocenského pojištění (například zavedení a poté prodloužení otcovské či zavedení pečovatelské dovolené) vykazují podle tvrzení ministerstva financí od té doby účet nemocenského pojištění ročně ztrátu zhruba osm miliard korun. Rozšíření platby i na zaměstnance má toto manko vyrovnat.

Vyšší daň z nemovitosti

Už delší dobu se diskutovalo o zvýšení sazeb daně z nemovitých věcí. Tuzemský příjem z této majetkové daně, vztažený poměrem k HDP, patří v rozvinutých zemích skupiny OECD k nejnižším. Jedná se o jedinou daň, jejíž výnos si celý rozdělují obce, i když ji vybírá stát. K sazbám, stanoveným státem, si sice radnice mohou přičítat vlastní koeficienty, přesto daň patří k nejméně výnosným. Ozdravný balíček státní sazbu zdvojnásobuje, ale obce nedostanou z vyššího výběru nic, celé navýšení získá stát.

Rodiny bez daňové slevy

Vláda také chystá zrušení 11 výjimek a slev v rámci daně z příjmu fyzických osob. Mezi nimi navrhuje i snížení slevy na dani na nepracující manželku či manžela, slevu nyní získá jen v případě, že pečuje o dítě do tří let věku. „Hlavním důvodem omezení je, že stávající nastavení výjmek odrazuje poplatníky od vstupu na trh práce a započítává významnější výdělečné činnosti,“ komentuje důvod ministerstva financí.

Mimo jiné ale vláda hodlá škrtnout takzvané školkové, tedy slevu na dani za umístění dítěte do předškolního zařízení. Zdůvodňuje to tím, že tento benefit zpravidla uplatňují středně- a vysokopříjmové skupiny obyvatel s dostatečně vysokým základem daně, zatímco ti nízkopříjmoví tuto podporu pro nízký základ daně údajně využívají méně. Tříčlenná rodina může podle letošního propočtu LN přijít výpadkem školkového a slevy na nepracující manželku měsíčně až o 3,5 tisíce korun.

V zákulisí. Akce začínala „za pět minut dvanáct“.

FOTO MAFRA - PETR TOPIČ